

Effektivare uppdatering av lägenhetsregistret

Sammanfattning

Utskottet säger ja till regeringens förslag om att ändra 20 § lagen om lägenhetsregister för att möjliggöra en effektivare uppdatering av registret. Genom ändringen får Lantmäteriet utökade möjligheter att lämna ut uppgifter ur lägenhetsregistret på medier för automatiserad behandling. Med medier för automatiserad behandling menas bl.a. manuellt utlämnande av information på cd, usb-minne, via e-post eller annan nätöverföring.

Syftet med den föreslagna ändringen är att möjliggöra en effektivare uppdatering av lägenhetsregistret. Ändringen omfattar endast sådana utlämnanden som görs till kommuner för att dessa ska kunna fullgöra sina skyldigheter att registrera ändringar och kompletteringar av vissa uppgifter i registret.

Förslaget kommer ursprungligen från Lantmäteriet och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) genom en skrivelse till regeringen.

Inga motioner har lämnats i ärendet.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Behandlade förslag

Proposition 2015/16:141 Effektivare uppdatering av lägenhetsregistret.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Ändring i lagen om lägenhetsregister	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande.....	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister. Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:141.

Stockholm den 21 april 2016

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Monica Green (S), Maria Plass (M), Jörgen Hellman (S), Oscar Sjöstedt (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Erik Ullenhag (L), Jakob Forssmed (KD), Marie Granlund (S), Fredrik Schulte (M), Börje Vestlund (S), Maria Malmer Stenergard (M), Peter Helander (C), Rasmus Ling (MP) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Propositionen innehåller ett förslag till lagändring som syftar till att möjliggöra en effektivare uppdatering av lägenhetsregistret. Genom ändringen ges Lantmäteriet ett uttryckligt lagstöd att på medier för automatiserad behandling lämna ut uppgifter från lägenhetsregistret till kommuner för att dessa ska kunna fullgöra sina skyldigheter att registrera ändringar och kompletteringar av vissa uppgifter i registret. För att göra detta möjligt kompletteras 20 § andra stycket lagen (2006:378) om lägenhetsregister med en hänvisning till 13 § samma lag som anger att kommunerna löpande ska registrera ändringar och kompletteringar av uppgifter för varje bostadslägenhet i kommunen.

Lagrådet har granskat förslaget och lämnat det utan invändningar.

Inga motioner har lämnats med anledning av propositionen.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Utskottets överväganden

Ändring i lagen om lägenhetsregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.

Propositionen

Lägenhetsregistret

Ett lägenhetsregister gör det möjligt att få fram registerbaserad hushålls- och bostadsstatistik, något som är viktigt för samhällsplaneringen och i forskningssyfte. Lagen (2006:378) om lägenhetsregister trädde i kraft i juli 2006. Uppgifter i lägenhetsregistret får enligt 5 § samma lag behandlas för

- folkbokföring
- framställning av statistik
- forskning
- planering, uppföljning och utvärdering av bostadsbestånd och byggande.

Lantmäteriet är ansvarig myndighet för registret. Även den kommun där en bostadslägenhet ligger är enligt 9 § behörig att föra in, ändra och ta bort uppgifter i lägenhetsregistret, i den mån de nya uppgifterna räknas upp i lagen. Kommunen är enligt 13 § också skyldig att löpande registrera ändringar och kompletteringar av de uppgifter som den är behörig att föra in, ändra eller ta bort.

Tillgång till uppgifter från lägenhetsregistret kan fås genom antingen direktåtkomst eller utlämnande på medier för automatiserad behandling. En kommun får enligt 18 § ha direktåtkomst till registret i den del det avser lägenheter inom den egna kommunen. Uppgifter ur lägenhetsregistret får enligt 20 § lämnas ut på medier för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. I dag uppdateras kommunernas register genom Lantmäteriets centrala handläggningssystem. Systemet används för kommunernas registrering av information om byggnader, adresser och lägenheter i fastighets- och lägenhetsregistret, ger kommunerna direktåtkomst till respektive kommuns del av lägenhetsregistret och möjliggör för kommunerna att söka efter information.

Lantmäteriet och SKL har i sin skrivelse till regeringen föreslagit ändringar i lagen om lägenhetsregister om ett nytt system för kommunernas uppdatering av lägenhetsregistret. I det nya systemet vill man att uppdateringen ska kunna göras genom en s.k. tjänstebaserad uppdatering, där kommunens ärendehanteringssystem kommunicerar med Lantmäteriets register.

Med tjänstebaserad uppdatering menas ett gränssnitt (förbindelselänk) mellan kommunens system och Lantmäteriets grunddatasystem för att ta emot och dela information. Tjänsten gör det möjligt att uppdatera grunddata direkt från kommunens eget handläggningssystem och byggs in i de system som kommunerna redan använder.

En del av uppgifterna i registret är personuppgifter. Personuppgiftslagen (1998:204), förkortad PUL, gäller vid behandling av personuppgifter i lägenhetsregistret. Lantmäteriet är personuppgiftsansvarig för registret. Kommunerna är personuppgiftsansvariga enligt PUL för sina respektive kopior av registret.

Förslaget

Regeringen föreslår alltså att Lantmäteriet ges ett uttryckligt lagstöd att på medier för automatiserad behandling lämna ut uppgifter från lägenhetsregistret till kommuner för att dessa ska kunna fullgöra sina skyldigheter att registrera ändringar och kompletteringar av vissa uppgifter i registret. För att göra detta möjligt kompletteras 20 § andra stycket lagen (2006:378) om lägenhetsregister med en hänvisning till 13 § samma lag som anger att kommunerna löpande ska registrera ändringar och kompletteringar av uppgifter för varje bostadslägenhet i kommunen.

En majoritet av remissinstanserna är positiva till förslaget och menar att det kommer att leda till förenklingar, effektiviseringar och en säkrare handläggning av lägenhetsregistret, samt att ändringen i förlängningen kan bidra till att förbättra kvaliteten i den officiella hushålls-, boende- och bostadsstatistiken. Datainspektionen ifrågasätter dock både förslagens utformning och om syftet att åstadkomma en effektivare uppdatering av registret uppnås, och anser att förslaget kräver en särskild utredning av konsekvenserna för den personliga integriteten.

Regeringen framhåller att det i 9 § första stycket PUL finns ett generellt krav på att de personuppgifter som behandlas är riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella. Enligt 13 § lagen om lägenhetsregister har kommunerna en skyldighet att göra vissa uppdateringar av registret. Kommunerna är alltså redan i dag skyldiga att tillämpa PUL vid sin behandling av personuppgifter i sina lokala kopior av registret. Regeringen anser därför att det inte behövs någon ytterligare reglering för att tydliggöra kommunernas rätt att behandla personuppgifter.

Enligt regeringen är risken för att den personliga integriteten skulle kränkas genom att kommuner uppdaterar registret genom tjänstebaserad uppdatering (i stället för genom ett direktåtkomstliknande system) mycket låg. Kretsen av myndigheter och personer som kommer att ta emot uppgifterna kommer inte att förändras av de utökade möjligheterna till utlämnande. Förslaget innebär inte heller att fler uppgifter får lämnas ut. Därutöver innehåller lägenhetsregistret endast uppgifter som indirekt kan hänföras till en enskild.

Den utökade behandlingen av uppgifter bedöms således innebära en högst begränsad risk för kränkning av den personliga integriteten. Regeringen anser att denna risk vägs upp av den effektivitets- och kvalitetshöjning som ordningen kan förväntas medföra.

Bevarande och gallring

Enligt 19 § lagen om lägenhetsregister får Lantmäteriet och den som får ha direktåtkomst till registret endast samköra uppgifter i registret med uppgifter om namn och personnummer om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Någon motsvarande, uttrycklig begränsning finns inte för uppgifter som lämnas ut på medier för automatiserad databehandling. Enligt regeringen har dock inget framkommit som tyder på att den nuvarande regleringen som gäller vid utlämnande av registret på medier för automatiserad behandling skulle vara otillräcklig ur integritetssynpunkt, och risken för att den personliga integriteten skulle kränkas genom att kommuner uppdaterar registret genom tjänstebaserad uppdatering är högst begränsad.

Regeringen anser det därför inte nödvändigt att ändra befintliga bestämmelser om förbud mot samkörning.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2016 och anser att det inte finns behov av några övergångsbestämmelser.

Konsekvenser

Förslaget förväntas inte medföra några nämnvärda kostnader för Lantmäteriet eller kommunerna. Eventuella kostnader bedöms uppvägas av de besparingar som kan förväntas till följd av den effektivare hantering som förslaget möjliggör.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar bedömningen att det finns behov av och vinster med att kommunerna mer effektivt kan uppdatera lägenhetsregistret och att förslaget i förlängningen kan bidra till att förbättra kvaliteten i den officiella hushålls-, boende- och bostadsstatistiken. Utskottet anser att regeringens förslag är väl avvägt ur effektivitets- och integritetshänseende men framhåller särskilt att uppgifterna i den officiella statistiken inte får sammanföras med andra uppgifter i syfte att identifiera en enskild person.

Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag till ändringar i lagen om lägenhetsregister.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:141 Effektivare uppdatering av lägenhetsregistret:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2006:378) om lägenhetsregister ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

20 §

Uppgifter i lägenhetsregistret får lämnas ut på medium för automatiserad behandling endast om regeringen meddelar föreskrifter om det.

Uppgifter får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 5 §.

Uppgifter får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 5 § och för sådan registrering som avses i 13 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.